

PM 2017: RI (Dnr 110-793/2017)

Anmälan om svar på remiss Kommunikation för vår gemensamma säkerhet (Ds 2017:7)

Remiss från Justitiedepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen Kommunikation för vår gemensamma säkerhet (Ds 2017:7) godkänns.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat departementspromemorian Kommunikation för vår gemensamma säkerhet (Ds 2017:7) till Stockholms stad. Utredningen har tagit fram förslag på en utvecklad och säker kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar.

Idag används primärt radiokommunikationssystemet Rakel men eftersom kapaciteten för att kunna leverera data i Rakel är begränsad, räcker den inte till för att tillgodose användarnas ökande behov på detta område. Rakel behöver därför ersättas, alternativt kompletteras, med ett modernare system.

Utredningens förslag i korthet innebär att staten och en eller flera kommersiella operatörer tillsammans utvecklar ett tillförlitligt och säkert system för tal- och mobil datakommunikation för att långsiktigt säkra medborgarvärden och kritiska samhällsfunktioner.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Finansroteln har med promemorian svarat direkt till Justitiedepartementet

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Stockholms Stadshus AB och Storstockholms Brandförsvär. Stockholms Stadshus AB har underremitterat ärendet till dotterbolaget AB Stokab.

Stadsledningskontoret instämmer i att utvecklingen av en ny kommunikationslösning gynnas av en hybridlösning mellan staten och kommersiella operatörer, men anser det viktigt att staten behåller ansvaret för det framtida systemet samt förutsätter att staten tar det huvudsakliga ansvaret för finansieringen av utveckling och användning av det nya systemet.

Stockholms Stadshus AB ser positivt på utredningens förslag att en samlad lösning med tillräckligt långtgående statlig kontroll och rådighet bör eftersträvas.

Storstockholms Brandförsvär ser positivt på att utveckla en säker och robust kommunikationslösning för aktörer verksamma inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen Kommunikation för vår gemensamma säkerhet (Ds 2017:7) godkänns.

Stockholm den 24 maj 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Kommunikation för vår gemensamma säkerhet (Ds. 2017:7) – en sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Utredningen Kommunikation för vår gemensamma säkerhet har tagit fram förslag på en utvecklad och säker kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. Idag används primärt radiokommunikationssystemet Rakel men eftersom kapaciteten för att kunna leverera data i Rakel är begränsad, räcker den inte till för att tillgodose användarnas ökande behov på detta område. Rakel behöver därför ersättas, alternativt kompletteras, med ett modernare system.

Utredningen har våren 2017 lämnat sina förslag på lösning avseende utvecklingen av system för samhällsaktörernas mobila tal- och datakommunikation. Förslagen i korthet innebär att staten och en eller flera kommersiella operatörer tillsammans utvecklar ett tillförlitligt och säkert system för tal- och mobil datakommunikation för att långsiktigt säkra medborgarvärden och kritiska samhällsfunktioner.

Användarkretsen som f.n. använder Rakel för talkommunikation förväntas öka till ca 80 000 abonnenter under år 2020 från dagens 67 000. Förutom statliga myndigheter och annan räddningstjänst används idag Rakel i kommunala verksamheter (ca 340 kommunala organisationer) med ansvar för åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt bolag som har avtal med kommun eller stat för att tillhandahålla och upprätthålla den samhällskritisk verksamhet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Stockholms Stadshus AB och Storstockholms Brandförsvär. Stockholms Stadshus AB har underremitterat ärendet till dotterbolaget AB Stokab.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer med utredningens förslag att utvecklingen av en ny kommunikationslösning gynnas av en hybridlösning mellan staten och kommersiella operatörer. Ett sådant samarbete kan säkerställa den långtgående statliga rådighet som eftersträvas kring kommunikationssystemet, samtidigt som kommersiella strukturer och resurser nyttjas för att optimera täckning, kapacitet och redundans för samhällsaktörernas mobila tal- och datakommunikation. Det är dock viktigt att staten behåller ansvaret/ägarskapet av det framtida systemet. I utvecklingsarbetet måste samhällets risker beaktas och bedömas för att kunna utgöra ett underlag för dimensionering och utformning av det nya systemet. Stadsledningskontoret anser det väsentligt att staten tar det huvudsakliga ansvaret för finansiering av utveckling, och användning, av framtida system i likhet med den modell som tillämpats av Danmark vid införandet av SINE (Danskt Rakel).

Stadsledningskontoret utgår i sin bedömning från kommunens mål att säkra individens trygghet och säkerhet, stadens funktionalitet och egendom samt grundläggande värden. Användandet av Rakel är idag integrerat i stadens krishanteringssystem och en viktig del av stadens förmåga att hantera oönskade händelser.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 11 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

AB Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stokab välkomnar utredningen och instämmer med utredningens förslag att en samlad lösning med tillräckligt långtgående statlig kontroll och rådighet bör eftersträvas. Stokab delar vidare utredningens övervägande att ”en säker och tillgänglig mobil kommunikationslösning förutsätter betydande statlig kontroll och rådighet”.

Stokab anser dock att lösningen, utöver att den statliga infrastrukturen som redan finns ska användas, även bör innehålla att man ska ta tillvara på och använda de offentliga neutrala fibernät som ägs av kommunerna, dvs. stadsnäten. På så sätt kan en säker offentligt kontrollerad kommunikationslösning genom ett rikstäckande kärn- och stamnät av fiber skapas. Utöver effektiviteten i att utnyttja sådan offentligt kontrollerad fiberinfrastruktur som redan finns, skulle en sådan lösning underlätta samverkan mellan MSB, Försvar och Polis och lokala myndigheter som exempelvis Räddningstjänsten.

Därutöver skulle en sammanknytning av den statliga markbundna fiberinfrastrukturen och de kommunala stadsnäten kunna bilda en sammanhållen operatörsneutral fiberinfrastruktur. Detta skulle i sin tur främja den totala konkurrensen på telekommarknaden genom att en mångfald av aktörer, stora som små, ges möjlighet att träda in på marknaden utan att själva behöva bekosta de tunga investeringarna eller vara hänvisade att hyra av sin konkurrent.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser, liksom Stokab, positivt på utredningens förslag att en samlad lösning med tillräckligt långtgående statlig kontroll och rådighet bör eftersträvas.

Koncernledningen anser att det närmast står självklart att säkerhetslösningar måste inbegripa, utöver den statliga infrastrukturen, även de offentliga neutrala fibernät som ägs av kommunerna, dvs. stadsnäten. På så sätt tillförsäkras, också på ett kostnadseffektivt sätt, en offentligt kontrollerad kommunikationslösning genom ett rikstäckande kärn- och stamnät av fiber med tillräcklig redundans.

Storstockholms Brandförsvaret

Storstockholms Brandförsvaret yttrande daterat den 8 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Storstockholms brandförsvaret ser positivt på att utveckla en säker och robust kommunikationslösning för aktörer verksamma inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar.

Erfarenheterna från större oönskade händelser i Stockholmsområdet och i vår omvärld, visar att det finns ett stort behov av att kunna utbyta information och lägesrapporter på ett säkert sätt. En ökad hotbild i vårt närområde samt ett försämrat säkerhetspolitiskt läge ställer dessutom allt större krav på samhällets aktörer att kommunicera och samverka ur ett lednings- och samordningsperspektiv.

Regeringen föreslår en inriktning i samverkan med en eller flera kommersiella operatörer för att säkerställa att samhällsnätet ger god täckning, kapacitet och redundans. Storstockholms brandförsvaret anser dock att det är viktigt att staten behåller ansvaret/ägarskapet av framtida system, inte minst med anledning av frågans betydelse för rikets säkerhet. Vi anser även att samhällets risker måste beaktas och bedömas för att i sin tur utgöra faktaunderlag för hur och var systemet ska byggas ut initialt, och hur det ska

dimensioneras.

Det är viktigt att säkerställa att övergången av systemen sker på ett smidigt sätt för att undvika glapp med två olika parallella system, samt att teknik "up to date" anskaffas vid införandet för att garantera en lång livslängd av systemet. Eftersom samhällsaktörernas behov och nyttjandegrad skiljer sig åt är det viktigt att säkerställa att kostnaden av att utveckla systemet och användning i högre grad än vid införandet av Rakel, åläggs staten enligt den modell som Danmark tillämpade vid SINE. (Dansk Rakel)